

Latweeschu Awises.

47. gaddagajums.

No. 37.

Dreschdeenä, tanni 11. (23.) Septemeri.

1868.

Latweeschu Awises libds ar fawem peelikumeem malfa 1 rubli fubr. par gaddu. Kas ul fawu wahrdu apstellers 24 effemulars, wehl weenu dabubs klapt varwetti. Za-apstellers: Zelgawä Latw. awischu nammä pee Zanischewski; — Ribgä pee Daniel Minno, reättera un wehwera celas stuf, pee tw. Zahna bahngas jaunaka mahitaja Mueller un pee Dr. Buchhofs, teels Alexander-vels Nr. 18. — Wissel mahitaji, foblmestere, pagalta walditaji, fribweri un zitti lautas draugi teel lubgti. lai lassitajeem apgabda to apstellerschann. — Redaktora adresse irr: „Pastor Vierhoff, S. Schleß pr. Riga.“

Mahitaja: Politikas pahrsfats, Dschadas sinas. Lautas jaimweeziba. Basses walfara. Paribra lappa. Winnetes. Wisjaunatahs sinas. Arbudas. Sluddinafanas.

Politikas pahrsfats.

Kreem awiles taggad stabsta, ka Warschawas polizeja jau Februaara mehnesi tur usgahjuse weenu fleepenu dumpineeku beedribu, kas leekahs peederrejuse pee rahm zittahm fleepenahm dumpineeku beedribahm, kas par wiffu Gropu iskaisitas, labpraht gribbetu apgabst wiffas potwaldineeku (keisaru un kehnian) waldibas un winnu weelä kahro uszelt kahdas brühwalstis pehz sawa prahta. Pee tahs dumpigahs beedribas Warschawä peederrejuschä tik 8 lohzeffi, tihri wehl puikas! Tas usweddejs bijs weens Warschawas birgeris, bohtneeku fullainis Ludwig Hermann, 18 gaddus wezs; tee jittee beedri: wetschastu-greesejs W. Stiefel (21 gaddus wezs), juwelihrs W. Petrowski (20 gaddus wezs), tad wehl 5 Pohntu studentu, kas zaur zaurim 16 libds 17 gaddus wezzi. Waldiba to jaunibas mulkibu schelodama, lai gan pehz karraklkumeem spreedama, tomehr neweenam nespreeda nahwi, bet tam usweddejam nospreeda 20 gaddus arrestanta darbuz, teem abbeem beedreem, kas angfahä arri pee wahrda minneti, nolikka 10 gaddus, un teem 5 jauneem studentem tik nospreeda, lai kahdu laiku nofehsh zeetumä. — No Turkestanes ta sinna atnahjuse us Driesti, ka Kreewi ar to Bukhara s emiru meeru faderrejuschä tahda wihse: emirs itgaddus Kreewem malfahs weenu nodohschanu naudä; Kreewi ta emira galwas pilfehsta ahrpuße ustahs 3 lehgerus un ijees no Samarkantes, ja tas emirs ustizzigi peepildih to norunnu. Wehl weens zits khaus,

wahrdä Abdul Rahman ar Kreewem sahjis derrest meeru. Muhsu augstajs Keisars kahdas deeningas pawad-dihß pee Bruchschu kehnina un par to laiku winni buhschoht mahjoht tanni smuktä pilli Babelsberg pee Potsdames, 2 reis buhschoht kohpä eet us jakti, Bruchschu kehninisch irr aishrauzis us Holsteini un Schleswigu, tur pirmu reis apmelleht fawus jaunus pawalstneekus, fo winsch mantojis tanni gaddä 1866. Arri teel runnabts, ka Frantschu keisars un keisarene scho ruden' buhschoht aishraukt weestbas us Berlini un ka tur jau iypuschfojohht winneem par mahjohti tahs paschas istabas, tur jitreis Napoleons tas pirmajs kahdu laiku mahjojis, Grafam Bismarkam pehz sawas nelaimigas jahschanas un freischanas arween' wehl jazeesch stipras fahpes eelsh wifsham meefahm un talabb' jo stipri jafargahs no wiffahm waldibas darrischanahm un jaturrahs kluffi un meerigi, lai atkal warretu nahkt pee fpehka. Winsch ar waldischanas leetahm wairahl nedriht darbotees, ka tik 1/2 stundu par deenu. Bruchschu kehninisch bij apmellejis Sakschu kehninu, un abbi wezsee kungi jo draudsigi kohpä effoht gahjuschi un sehdejuschi. Sakschu krohamantineeks wiswairahl pee ta effoht darbojees, ka Sakschu saldati pilnigi tikluschi faweenoti ar Seemel-Wahsjemmes karrapheku un ka jo abtri eemahzijschees munstereht us Bruchschu wihsi. Bruchschu kehninisch Juni mehnesi eesahloht jau kahdus 15,000 libds 18,000 saldatus us billetti atlaida us mahjabm un taggad atkal lizzis usluddinohht, ka teem jaunekleem, kam pehz faweem gaddeem, jau taggad buhtu ja-eeftahjahs karradeenestä us teem 3 mahjibas gaddeem, arri wehl buhs palikt mahjäs un tik tanni 2. Januäri

1869 buhs eet saldatōs. Pa wiffu Seemet-Wahzsemmi tahdā wihsē, bes augfchā minneteeem bissetneeeem, 44,023 jaunekli paleef mahjās, un paschas armijas skaitlis par to laifu ar til dauds saldateem masahks. Pruhjis zaur to pateefi irr apleezinajis, ka wihsch nedohma us karru bet us meeru. Berlinē atkal kahdi jauni leelgabbali ar 72 # un 96 #-lohdehm teef isprohweti preefsch karrakuggu isrihloschanaas un preefsch juhvas kraustu awfargaschanaas. — **Austrijas** eefschfigu leetu ministeris, Gis- tra wiffieem gubernatoreem un guberniju presidenteem jo prahtigu grahmatu laidis, teem peefkohdinadams, lai ween- kahrt ne-aisteekoht to landtagu rektes, jo katram land- tagam effoht brihw pascham pehz sawa padohma spreesst par sawas gubernijas wajjadfibahm, lai ohtrekahrt us to luhko, ka laudis pee teefahm dabu ahtru un skaidru palihdsibu un spreedumu, un ka teefas lungi tā turrās, ka laudis labpraht sawahm teefahm warroht ustizzeht, lai trefsch kahrt pagasteem us to nahkoht palihgā, ka fchee mahjās paschi walдитеes un lai zetturtā kahrtā bahrgi pahrmahzoht tohs teefneschus un walditajus, kas nepa- lihds tohs jaunohs likkumus stiprinaht, bet las tohs doh- ma aiskaweht. Austrijai pateefi taggad irr gohdigi mini- steri, bet tahs daschadas tautas tur zitta zittas ar warru skauschahs un ehdahs. **Beemijā** tee Tscheki apskausch Wahzu laudis, Galizijā tee Pohli apskausch Ruthenus, Ungarijā tee Madschari apskausch Slawus un Wahzee- schus un Triëstē Italeefchi apskausch Slawus, Tirolē atkal Neemeru-kattofi eenihst zittu tizzibu zeenitajus, til ween tannis gubernijās, kur leelaka eedfihwotaju pufse irr no Wahzu tautas, waldbiba un pawalstneeki dshiwotu labbā meerā, ja tur atkal nemahziti darba laudis netiktu skubbi- nati us nemeeru. — **Enlandē** wiffi laudis spreesch un runna par to jaunu tautas-weetneeku zelschānu, jo to lihdsfchinnigo tautas-weetneeku laiks schogadd' irr apkahrt un nu jazeff jauni. Katra partija, sinnaas nu gribbetu to wirsrohku dabuht un labpraht wehlahs, ka jaunā pa- lamentā it nekahdi tautas-weetneeki ne-eenahktu no zittahm partijahm. Nunna, ka leelaka weetneeku pufse tikfchoht zelta no Gladstones partijas, kas us to dsennahs, ka Ir- landē teem Neemeru-kattofeem un Puritaneem wairs ne- tiktu pahrdarrihts zaur to, ka winneem nodohschanaas at- praffa preefsch Anglikanu basnizinas, — un ka Irlandes sem- neeku buhschana arri tiktu pahrlabbota un isskaidrota, ka lai Tehneefchi wairs nekahdus eemeschus tur ne-atrastu us dumpofchānu. **Manchesteres** pilfehstā weens warrens Neemeru-kattofi eenaidneeks, wahrdā **Murphi** weenumehr sawahra eenaidibu, laudis sapuljedams un ar dedfigeem wahrdeem tohs usskubbinadams pret kattoteem; tad nu daschkahrt jau notizzis, ka Anglikani un Neemeru-kattofi us eelahm tur sakahwufchees un duhrufchees ar nascheem! **Murphi** lungam jau pahru reis bij jamakfa strahpes. — Nunna, ka **Frantschu** keisars Biärrihē buhschoht fa- tiktees ar **Spanija**s kehmineneni; laikam winnai padohmu dohs, ka winna lai walda sawus nemeerigus pawalstnee- kus. Frantscheem katrā gubernijā arri fanahf ihpafchi kahdi weetneeku-pulki, kas lihds schim no gubernatoreem

stingrōs grohschōs turreti, nekahdu wahrdinu waldbibai ne-ee drohschinajahs prettirunnahht eefsch tahm leetahm, kur winneem pehz likkumeem gan buhtu brihw runnahht. Bet fcho rudden' fchee weetneeku-pulki dauds weetās arri wairs negribb klaufiht un fahf uszelt daschadus eemeschus. Lau- dis tur wiffi spreeschoht, ka Napoleōns drihs buhschoht usfahkt karru ar Wahzsemmi. — **Japanē** arween' wehl karsch plohsahs starp ta garriga keisara jeb mikada parti- jas un starp ta laiziga keisara, jeb taikuna partijas. Kur ta mikada partijai ta wirsrohka, tur weetahm jau fahlu- schi nokaut tohs kristigus laudis, ka paschi no Japanee- schu tautas. Tee firsst, kas dshiwō Japanes seemelōs, taggad to padohmu dewufchi, lai tee abbi keisari sawu leetu zeffoht preefschā Enlandes, Franzijas un Seemet-Amerikas brihw walstju waldbibahm, ka lai schihs 3 waldbibas nospreeschoht, kurream taifniba. Wiffi fchee firsst, kas dshiwō Japanes seemelōs, to spreedumu apnemmahs ispidiht un isdarriht, ja tee 3 leelwaldneeki apnemmahs atbildeht par sawu spree- dumu. **Seemet-Amerikas brihw walstju** deen- widdū weetahm kahdas apbrunnōtas bandas fahlfuschas dumpotees, tā ihpafchi notizzis Tennefsch, Arkan- sas un Geōrgiās walstis. —

Daschadas sinnaas.

No Bauflas daschadas behdu-sinnaas. Gads knaps; rudsi wahji, kweefchi puslihds labbi, meeschi mehreni, ausas pawiffam ihfas, linni flitti, firnu un lehtschu gan- drihs nemas, seena arri kohti mas, bet dee'mschehl sirgu- saglu papilnam; un ne ween schihdēti to ammatu proht, bet kauns fazziht, ka ir Latweefchi eemannijufchees schinni meister-stikk. Juni eefahkoht Latweefis kahdam faimnee- kam nosagga sirgu, bet pee Bauflas zaur Mehmeles uppi zaurjahdams bij noslihziis ar wiffu sirgu. Pawassarā pee Bauflas usfihmeja trihs sagtus sirgus, ko kahds pasfh- stams wihs bij nosadsis sawam schwahgerim, pee ka biis zeemotees. — Kahdā strautā noslihka diwi behrni, ka rahdahs, masakajs papreefschu bij schizis, leelakajs irr gribbejis to glahbt un arri gallu dabujis. Debbejs-brauf- schanaas deenā kahds padfihwojis wihs few tihfcham pah- greesa kattu, ka dohma, tadeht ka fecwa pee ta wairs ne- gribbejufe dshiwohht. Par laimi to ahtrumā usgahja. Zaur ruhpihu kohpfchānu lasaretē to isdseedeja, bet tomehr nelaimigajs wairs newarreja runnahht. No lasaretēs islaists tas pasudda; pehz neddelas laika to usgahja meschā palahruschohs! Dsimts-Wirzawā waggare tadeht patō no- schahwees, ka zittas ausas nedihgufchas, ar kam sawa lunga lauku bij apfehjis. Ir Brambergu muifchas pa- gasta kahda prahtā julkufe faimneeze patte nokahwufees. To dsirdoht gan jaluhds: Kungs waldi mannu prahtu, Laws Gars lai dshiwō mau klahu! J. R.

Kurssemes gubernatora lungs, geheimrahts von Brewern irr usjelts par waldbidamas senates lohzeffi; bet wehl nau sinnaas, kas winnaam weetā Kurssemēi tiks

delts par gubernatori. Latweefchu awifchu Nr. 27. jau peeminnejahm, ka par to tiffa runnahts. —

Zelgawas magistrates rahtskungi **Stephany**, — **Sieslak**, — **Rifs**, — **Golg** un **Pultröck** no fawa ammata irr atluhgufchees un atlaifti un winneem weeta par rahtskungeem irr iswehleti un apstiprinati **Zimmermann**, — **B. Gruenfeld**, — **Wittelkopf**, — **A. Balbian** un **Boelgke**.

Kaulasus kalnös tanni 30. Juni kahdi duhshigi Gulandeeschi riktigi uskappufchi us to **Kasbet**-kalnu, kas 16,546 pehdas augsts.

Maskawa irr 64 □ werstes leela; tur irr 218 eelas, 651 eelinas, 81 plattfchi, 3 zifadelles, 6 preekschpilschti, 337 basnizas, 15,627 ehkas, 364,148 eedfihwotaji, stary scheem 229,424 wihreeschi un 134,724 seeweefchi, 5 gimnasijas, 11 mahzitu wihru beedribas, 2 museümi, 15 laika-rakfti. Pilschta eenahlumi par gaddu irr 2,189,699 rubufi.

Widsemes polizejas teefahm **Augusta** mehnescha pirmä puffed pawiffam tiffa usdohtas 17 sahdsibas, kohpä 3038 rub. 33 kap. wehrtas. — **Latw.** awifchu Nr. 35. bij isteikts, zif lohpi **Widsemme** ar leesas fehrgru bij faslimmufchi un krittufchi tanni laika no 29. Mai libds 27. Juli; tad nu wehl peeflaitam flah tohs lohpus, kas pehz augfcha minneta datuma wehl faslimmufchi, tad pawiffam isnahk no 29. Mai libds 10. Augustam 6681 faslimmufchi lohpi; no scheem 4570 irr krittufchi, 1643 isahrsteti un 648 wehl tiffa ahrsteti. — Ta leesas fehrgru pehz ta 27. Juli plohsijusees pa 7 aprinkeem (**Zehses**, **Walmeeres**, **Walfas**, **Werrowas**, **Tehrpatas**, **Wellines** un **Behrnawas** aprinkös), — til ween **Rihgas** aprinkti nekahdi faslimmufchi lohpi waj nau bijufchi, waj nau usdohti.

Rihgas gubernijas postes-waldiba irr isfluddinajuse, ka ta weenjuhga poste, kas libds schim 2 reis par neddeku brauga no **Panikowitsches** us **Gaujenti** un atpakkat, us preekschu wairs nebrauffchoht, turprettim no 1. Septembra sch. g. weenreis par neddeku ta weenjuhga poste gan brauffchoht no **Panikowitsches** libds **Kamozki** (**Cerikes** stanzijs).

Rihgas bruggu-teefa isfluddinajuse, ka tanni 4. Juli weena mafa laiwa no juhkas irr isdshita mallä pee **Dinamites**, tanni 19. Juli weena laiwa no juhkas isdshita mallä stary **Kaugereem** un **Maggageema** un tanni 6. Augustä atkal weena sweijes laiwa ar to sismi „**D. D. R. 361**“ pee **Pabbasches**. 6 neddeku staryä tee ihpafchneeki tahs warr dabuht zaur **Rihgas** bruggu-teesu. —

Widsemes gubernatora lungs katru deen' no pullsten 10 libds 11 preeksch pusdeenas pats peenems wiffus laudis, kas pee winna nahk ar kahdahm luhgfschanahm; kas atnahks zittä kahdä stundä, tas ar sawahm luhgfschanahm tiks peenemts kanzellejä.

Maskawa nokebrufchi kahdus tehwinus, kas brangu pelau dsinnufchi ar to, ka par naudu taifija falschas passes. Bijuse leela banda. Papreeksch schee wihri sawu negohda darbu strahdajufchi **Sergiewski** pilschta, bet kad

winneem schē wairs ne-isdewahs deewsgan ar to nopelnih, tad pahrgahja us paschu **Maskawa** un tur apmettahs kahdä leelä tirgus-plaggi, tur darbineeki teel lihkti. Dee darba-deweji tur katram darba wihram usdewa us rohku 3 libds 5 rubufus un par drohfschibu katram nokehma pass. Ta branga beedriba ar pasaul's daudi kungeem salihkufe nodewa tahs falschahs passes, fanehnia leelu naudas summu un tad pasudda. Ne-ilgi atpakkat tee beedri apdohmajahs, ka tas beedrs, kam tas falschahs seegelis bij rohkäs, dabujoht pahrlieku dafu par to darbu, ka winsch tahm falschahm passehm to seegeli usspeeda; talabb' tee zitte beedri, scho kahdä meshä nosittufchi, paschi to seegeli nehma rohkäs. Ta nositta seegelotaja bruchte par atreebschanu tohs blehschus peerahdija teefai, un kahdä wihse wiffa ta smalka leeta isnahja gaismä. —

G. B.

No **Kandawas** puffed. **Dixru** pagastä it ihfä laika noslihka 2 zilweki. **Pirmajs**, zuhlgans, sehns no 10 gaddeem, tanni 3. Augustä zuhkas bij eedfinnis bruchfcha-dihki pelдинаht. Pehz ar zitteem puikahm gahjis peldeht. **Urween'** tahlahk brisdams, dsiklä grahwä bij eegahjis un neprasdams peldeht, tur noslihjis. Dhtr's atkal skrohderis, til preeksch 3 gaddeem prezejees, tanni 9. Augustä ar 2 mahju puischeem bij jahjis firgus pelдинаht. **Sirgus** ispeldinajufchi, tanni karstä laika arri paschi gahjufchi dihki magatees. **Skrohderis** no mallas tahlaku eedams newikkoht dsiklä grahwä eefsiddejis, tur pahri reisas gan usnahjis augfchä, tad atkal nogahjis dibbinä. Teem 2 puischeem ne kas nau bijis pee rohkäs, to buhtu warrejufchi slihzejam pasneegt, paschi arri nau prattufchi labbi peldeht. Wan tuhliht fkehjufchi us kalpu mahjahm, kas turpat tuwumä, gan arri laudis drihs fanahkufchi un skrohderi pehz kahdas pusstundas no uhdena iswilkufchi, to us mutti likkufchi, noschahwejufchi, ar willaina luppateem behrfufchi un lä ween sinnadami darbojufchees, tomehr to wairs newarrejufchi atdsihwinahht. **Nabaga** seewai gan leelu leelahs behdas. Ap to paschu laiku arri **Remtes** pagastä weens zilweks noslihjis. — **Ar** uhdeni jo apdohmigi un bailigi jadsihwo, ta nau spehles leeta. **Kas** nemahk labbi peldeht, lai labbaki nemaf til dsikli ne-eet uhdeni, ka ar kahjahm dibbinu wairs newarrafneegt. Un fweeschä nesinnamä uhdeni labbaki effi bailigs ne lä pahrlieku drohfsch. Zif mannim sinname, tad schinni apgabbalä, tur tal nekahdu leelu uhdeni nau, jau kahdi 4 zilweki schowassar' noslihkufchi. Zif buhs to slihkonu par wiffu **Kursemmi**!

No **Wentespils**. **Konsula** **Mähler** glahschu fabrikis, preeksch pahri gaddeem til ustaifhts, tanni 4. Augustä nodedsis. Tiffai ar leelu puhlinu warrejufchi isglahbt strahdneeku mahjas, frohgu, smehdi un spihkeri. **Fabrikis** pascha mesha widdü taifhts, tadeht arri mesh schahis degt. Simteem zilweku tur strahdajufchi, grahwjus eekdami un kohkus zirdami, kameht ugguni warrejufchi sawaldiht, lai neteek tahlahk meshä eefschä. Zaur to uhdena truhkumu un pahrliezigu faufumiu dscheseem bijis tohti grubti.

Bruhshös kahdam eedshwotajam jau ilgu laiku ar lohpeem bij nelaimē. Gohws tam nebuht wairš peenu nedewa. Gan to ehdinaja un dširdija, gan šchā un tā prohweja; bet gohws bij un palikka bei peena. Wihrelis nu šahja dohmaht, ka gohws jeb stallis buhšchoht apburts. Wiašč tahdu wihru dabu, ko tanni apgobbalā wiffi turreja par leelu burwi, lai tas gohwi un stalli no nelabbeem garceem šhrijoht. Burwis panemm šwezzi un 3 wezšas flohtas, tahš eededsma un par stalli aplahrt štaigadams šarrus weetu, weetahm ismett, lai neščkšhstee garrī šadeggoht. Bet drihš arri stallis šahš degt un par masu brihdi šahw pilnās leesmās. Šabijušchees šautini tik ar mohšahm to gohwi išglahbuschi, zubka un šasa šadeggufšas. Par to laiku, šamehr šautini darbojušchees lohpinus un stalli glahbt, burwis aišbehdšis. Bet šaimiau šaudis to redšedami, tam škrejšušchi pakšat to šruhmoš šakehrušchi un tad pehž, teefai nodewufchi. Bet stallis ar nammeli pawiffam nodeggufchi. — Dee'mschehl arri pee mums wehl deewšgan tahdu mahau tizzigu šilweku, šas šaut šahdu lohpa ššimnibu tuhliht turr par apburšchanu, un ar burwjeem, lahšchu dihditajeem un apšwehtitu uhdenu šawus lohpinus melle dšedinahht.

Saščhös maščinu weddejš par dšelfzešu braufšdams, eeranga masu behrnu, šahdus $4\frac{1}{2}$ gadduš wezžu, uš fleedehm. Žešč eet uš leiju, gan to maščini gribb apturreht, bet newarr. Maščine behrnu apgahšč un ar 10 ratteem pahrškreem pahri. Pehž behrnu ušžekohht to atrohđ wehl dšihmu. Luhpas un deggunš tik druzšiz eewainoti.

„Tautas šaimneežiba.

Saraktšita no G. Allunana. Ar G. Allunana dšihwoščanas ištahštšichanu. Makša 20 šap. — Želgawā, driškehtš pee J. W. Steffenhagen un dehla. 1867.”

Šad weena mahžibas-grahmata tohp drukkata un šad par to gribbam špreest, waj winna arri irr derriga: tad mums uš to jaškattahš, preeščah šahdeem šaudihm ta grahmata rakštita, waj teem šaštatajeem tahda grahmata bij wajadšiga, waj winni to warrehs šapraš, waj winnem ta mahžiba ko palihdšehš. — Ta nelaiša Allunana brahliš, šas šcho grahmatu lizzis drukkahht, pats šakla no šawa brahta (pušlappa X.): „G. Allunanam truhka ištšas pašales išmanuš, winna rakšti bija retti tahdi, šas šaštatajus šlahht peewell“. — wiašč effohht rakštijis „tahdus rakštus un tahdā walłodā, šas šaudihm grehštah šaprohšami, ko šaudis maš šahro šaštahht.“ — Šchoš rakštus par tautas šaimneežibu iššajšis, man tāpat jašpreešč par šcho grahmatu. Tee šaudis, šas šatweešču grahmatas laffa, pateešt maš šahroš šaštahht mahžibas par tautas šaimneežibu; tee turprettim, šam ar tautas šaimneežibu japuhlejahš, gan par šcho leetu nelahšis nekahdas šatweešču grahmatas.

Bet šas tad irr „tautas šaimneežiba?“ — Šchi grahmata mums mahža (5. l.) „ta effohht ta šinnamiba(?)“

šahdā wihšē šautai buhs šawas wajadšibas apšohpt, ja ta gribb šelt.“ — Nu gan neweenam nebuhtu par šahdi, šad wiašč arri no šahdahm leesahm ko šaprohht; bet waj tahdš, šas no šchihš leesas neko nešaprohht, no šchihš grahmatas to warrehs eemahžitees? — Šhinni grahmatā irr tik daudš jaunu un šwešču wahrdū, ka dašč šabs žaur to nepaliks ne gudrs ne mulkis. — Š. Allunan gan rakštā (pušl. V.): „ka Š. Allunan šohht špeedahš, gribbedams šatweešču walłodu ššaidru išturreht no wiffahm šweščahm walłodu drušahm“. — „wiašč tohs par šaweem wišleelakeem eenaideeškeem turreja, šas pa daudš Wahžešču wahrdus pee šatweešču walłodas peemaišija.“ — „wiašč allahšč „diščlerī“ šauža par „gal dne ku“ un „šimmermannī“ par „namdarri“; tā gan rakštā Š. Allunan, bet tanni grahmatā to ne-ššnu atradšis. — Tohs wahrdus „šimmermanns“ un „diščlers“ jau warr šaštahht 4. pušl. — No wahrdēem, šas no šweščahm walłodahm nemti, irr atrohšami: šamilija (1. p. l.), politiga ekonominija (5. p. l.), forma (8. p. l.), priwat-šaudis (11. p. l.), publižigš gars (15. p. l.), ištutats (15. p. l.), ššistema (30. p. l.), merkantilištī (31. p. l.), monopolija (32. p. l.), šapitalištī (32. p. l.), balanša (30. p. l.), šabrikati (33. p. l.), kompanija (33. p. l.), kolonija (34. p. l.), žunštes (35. p. l.), ššihokrati (38. p. l.), šommunišms (45. p. l.) u. t. j. pr. — Turklahht šchee šweščee wahrdi tik retti deewšgan ištšahdroti, ka lai šaštatajš winnus arri warretu šapraš. — Tanni grahmatā arri atrohšami jauni šatweešču wahrdi, ko arri daudš šaudis nešaprašihš, šā: aittihštitees (2. p. l.), (pats peešleek par ištšahdrošchanu Wahžu (!) wahrdū „šich entwiškeln“!), šinnamiba (5. p. l.), turta (Wermögen) (10. p. l.), šazenštees (concurriren) (16. p. l.), geđgrašiga pašahdiščhana (21. p. l.), ne-paštarpinats (unmittelbar) (22. p. l.), ruhpnēežiba (ištšahštšija) (43. p. l.), raščha (Productivität) (43. p. l.) u. t. j. pr. — Žittā weetā tee wahrdi arri tik tumšchi, ka gandrihš newarr šapraš, ko winni mahža; šā 17. pušl.: „Dašči dabbašpehki tik žaur to peešawinami un pahšneššami, ka winni ar kuštinamahm un peešawinamahm meešahm šaweenoht, bet turklahht arri žaur to ne-ištšmetšami, ka winni tahdā pašchā wairumā peenemmahš, šahdā šchihš ššingras meešigas leesas.“ — Arri pašchā šatweešču walłodā rakštatajam daudš weekas miššeješ, šā p. pr. 1. p. l. „mahžehš“ šur šarakštā: „mahžahš“; — „ištšatris“ šaraktšā: „ištšatris“; „ar pašchahm mantahm“ šaraktšā: „ar pašchā mantahm“; „ššohlnueeli“ šaraktšā: „ššohlmeisterī“ waj „ššohlotajī“ u. t. j. pr. — Turklahht wiašč arri daudšreil šawus wahrdus irr šalizzis pawiffam pehž Wahžu mohdes, šā: „buhš šawas wajadšibas apšohpt“, šur winnam wajadšēja rakštahht: „šawas wajadšibas buhs apšohpt“ u. t. j. pr. —

Žeščdu daščha leeta šhinni grahmatā man nau šijūš pa prahtam, tad tomehr no winnas gan par tautas šaimneežibu ko warr mahžitees, ja tik warrehs žaurehštes žaur teem šweščēem wahrdēem un žaur žilteem grehštī šaprohšameem šekumeem. — Šas to warrehs šapraš, šas tur eekšchā rakštihš, šas weli nebuhs šaštahht. D. P.

W i l k s.

Wilks katram lassitajam passistams, kautschu ne wiffi to wehl nau redsejuschi. Paldeew's Deewam, pee mums Kursemme rekti kahds wilks uskullahs — un kad kahds uskullst, tad tohy driht nogallinahts. Galantè wiinu ne buht nau. Tanni 1710. gaddà eeffsch Jhru semmes (kas peedert pee Galantes) to beidsamo wilku noschawuschhi. Wahsemme winsch arri newarr wairs twertees; bet zittàs semmes, wiswairahf tur leeli meschi un ne-apkophyi platfschi, tur winsch wiffur atrohnams.

Pehz sawas spalwas un pehz sawa auguma wilks nau weenads. Aufstàs semmes dallàs, kà Amerikas un Giropas seemeddakà winsch irr balts kà sneegs. Siltàs semmes, kà Amerikas deenwiddus dallà winsch irr wiszaur pellekà spalwà, un majahks no auguma, bet wingrahks, ne kà muhsu semmes wilks, — schis arri taifahs allas semmè, fur wiinna familija leelòs barròs miht. — Pee Gudsonbai wilkeem spalwa laistitees laistahs un isflattahs pelleka, wella un balta. Wilku mahte eeffsch 11 neddelahm mett April mehnesi 3 jeb 4 — jeb wehl wairahf stulbus kuzzenus, fo wiinna warren farga un aistabw. Wilks irr lohti stipis, wings un ismannigs swehrs. Kad wilki barreem eet, tad wiini ne retti zits zitta pehdàs minn, tà ka, fur wiini 12 gabjuschi isflattahs, it kà tik pahrs buhtu gabjuschi. Bet kautschu wilks plehfigs, wiinam tomehr arri duhscha, tà fakloht, isfriht bikfes, kad winsch aistahs aplentis un uswarrehts.

Kahds Kreemu semneeks netahlu no Peterburgas ar raggubm brauzohf, no wilkeem fluà apstahs, prohti: tee wiinam pakkal dsinnahs; bet braujejam mahjas nebij tahlu, — tadeht tas sirgu palaida, kas jau pat's gabja kà neprahtis, un tà wihrs to juhdssemmi no mescha nofrehja kà weefuls; bet wilki wiinam arween' wehl dewahs pakkal. Par laimi raddahs fehtswahrti walkà un laudis wiinu gaidijuschhi. Saimneeks laisch eeffschà, un rau! — fashuttinati wilki kà apstulboti lihds eestreib fehtà. Tè wahrti knaufsch! zeeti. Nu wilki sajehgami, ka zeetà wangibà, nolaisch astes un paslehpjahs — zits schur, zits tur, un laujahs, tà fakloht, bes prettiturrechanahs wiffi nosstees, kautschu preefsch ihfa brihscha rahdijahs affinskahrigi un plehfigi.

Kahds dsilli mahzih's kungs, wahrdà Ruvier, kas swehru dabbu ismeklejis un noskattijees, fakka, ka wilks weens no teem swehreem, kas zaur peeraddinafchanu pee zilweka gauscham turrah's un peeglauschahs. Winsch redsejis weenu wilzenu, kà sunneli peeraddinatu, kas sawam kungam lihds f'rehjis, fur ween schis gabjis. Kahdu reif' schim kungam bij tahlu jareiso — un winsch aischkinkoja wilku kahdam swehru dihditajam, kas swehrus menascherija rahdija par naudü. Tas maso wilku eelikka burkina. Dauds neddefas wilks gandriht ne ehstin ne ehda, fehdomees pehz sawa kunga. — Tiklai pehz mehnescheem wilks aismirsa sawas behdas, un palikka atkal jautes un peeglaudahs sawam kohpejam.

Pehz 1^{1/2} gaddeem schim swehru dihditajam gaddijahs atkal us to weetu no-eet, fur to wilku bij dabujis schkinkotu, un zittahrtigaj's wilka kungs apmekleja menascherija (swehra israhdinafchana). — Tiklihds wilks wiinu isdsirdeja runnajam, tè tuhliht to no wallodas passinna — eekam wehl to eeraud'sija — un preezajahs lehladams un blandams. Kad wiinna burkina durwis atwehra, tad wilks preezigs islehzà un peefrehjis, laissija sawam wezzam kungam rohkas, it kà suns, kad winsch sawu saimneeku pehz ilga laika eerauga. — Zif ilgi menascherija schè palikka, tik ilgi katrà deenà wilka zittahrtigs kungs to apmekleja, un katru reif' rahmaj's swehrs preezajahs par sawu weefi.

Bet bij atkal jafschirrah's. Ais-eetohf wilks atkal fehdjahs, un tam bija suns jadohd klahf par beedru, lai nepadohdahs leelahm ruhpehm.

Pehz 3 gaddeem schis wilks atkal dabuja fare-dsetees ar sawu pirmo kungu, un wehl to passinna no wallodas. Winsch atkal no preeka lehkaja, kà traks, kad to eeraud'sija — un tikko burkina durwis atdarrija, tè wilks lehzà kà sunnelis us sawu weefu, uilikka sawas kahjas wiinam us kammeescheem un aplaissija tam wiffu gihmi un kauza preeka meldinu. — Bet pehz kahdam neddelahm scheem draugeem atkal wajjadseja schkirtees, un nu wilks isflattijahs ar ispubruschu spalwu tihri kà flims no schehlabahm. Dohmaja, ka winsch sprahgschoht; bet pehz 3 mehnescheem winsch rahdijahs sawas gaudas aismirsis. * Tomehr no schi laika winsch nelahwahs no zitta neweena glahstitees, kà ween no sawa kohpeja — un tiklihds kà kahds swech zilweks tuwojahs, tad tuhliht tam rahdija sawus baltohs sohbus.

Chr. Sch—g.

Wapihra lappa.

6.

(Beigum's.)

Nu tik Eduards warreja pilnigi atpusstees. Winsch apstahjahs un pahrdohmaja, kas ahrunà buhtu darrams. Bij ahtri un prahfigi jastrahda. Bet kà? To winsch taggad newarreja idohmahf. Tè tam eefschawahs zeema mahzitaj's prahfà. Pee ta winsch nu steigfchus gabja un to arri mahjäs atraddis, luhdsà lai nenemmohf par taunu, ka winsch atkal klahf. Wiinam effohf ittin nohtigi kas jarunna.

Wezzaj's mahzitaj's lohti isbrihuijahs, kad jaun'kungu taggad pawiffam zittadu eeraud'sija, ne kà pirmit, kad to tik meerigu un rahmu bij redsejis. Winsch mihligi praf-

fija, kas jaun'kungam effoht us firdi. Eduārds ar ihseem wahredeem istahstija, kas winsch tahds effoht un fadeht us scho pussi atreisofjis un gallā luhdsa mahzitajam, lai tam faktoht, lahdi laudis tee krohdseneeki schinni krohgū effoht eelch sawas dshwes.

Mahzitajs raustija plezzus. „Man gan kà sawas draudses dwehsefu gannam irr sawas rohbeschas, ko es nedrihstu pahrkahpt,“ winsch fazzija, „tomehr Zums buhs sinnah, ka ne krohdseneeki, ne wiinu kalps nenahf ne Deewa nammā, ne pee Deew'galda.“

„Nu, zeenigs mahzitajs,“ fazzija Eduārds, „tad palanjat man tahlahf runnah. Ta leeta, par ko es Zums stahstischi irr jo swarriga.“ Un nu winsch mahzitajam isteiza to notikkumu par Maks A.

„Es atminnohs gan wehl ittin flaidri no tahs slep-kawibas,“ ceteizahs mahzitajs, „bet us kahdu wihfi schee laudis buhtu tanni leeta eepinnami?“

„Dee slepkawas, kà Zuhš paschi sinnat,“ runnaja Eduārds tahlahf, „lihds schai baltai deeninai nau nokerti un Deews laikam buhs manni isredsejis, zaur ko tas bree-smigs tumfibas darbs taps gaismā wests. Un nu Eduārds stahstija plaschi un saprattigi par to jauko kummedina rakstu, ko winsch lihds ar zitteem draugeem bij apbrihnojuschi un kà teem it ihpaschi ta pirma lappa, kas jo lohfschi bijuse aprakstita, effoht patikkusi un kà winsch to nu krohga galda schublahde effoht atraddis. Tohs Latineefchu wahrdus arri mans mihlajs draugs irr rakstijis; es pasihstu wiina rohku. Schè, redsat!“

Ar istruhfschanohs un leelu isbrihnischanohs mahzitajs wissu bij noklausijis, tohs rakstus lassijis un kreetni apflattijis. „Zuhfu dohmas dee'nischehl irr ittin riktigas,“ winsch fazzija. „Tomehr schinni leeta prahstigi jatirrah; papreeksch buhs polizejai par to sinna jadohd.“

„Waj tas nebuhtu tuhlihn jadarra?“ Eduārds prassija.

„Kà tad,“ atteiza mahzitajs, „es pats Zuhš pawadischu lihds teefaskungam, kas irr weens saprattigs un gudrs wihrs.“

Ittin ahtri winni nonahza us teefas nammu. Dè Eduārds teefaskungam tāpat wissu istahstija, kà mahzitajam.

Schis arri warren usmannigi wissu bij noklausijees. „Kad Zuhfu dohmas irr riktigas, fazzija teefaskungs, tad nau tik ween krohdseneeks ar sawu seewu wainigi, bet arri wiinu kalps, kas jau labbus gaddus pee teem deene un no ka es neko labbu nesinnu, bet jo wairahf launu. Tapeh; es papreeksch ar to kalpu gribbu eefahf un to tuhlihn likfchu atwest. Zuhš tik ilgi tē pat ohtrā istabā warrat ee-eet.“

Teefaskungs pawehleja fullainim, lai krohdseneeka kalpu atweddoht. Mahzitajs ar Eduārdu eegahja ohtrā istabā un gaidija kas notikkchoht.

Ittin ahtri arri kalps atnahza. Bij plezzigs wihrs warrubht 25 lihds 30 gaddus wezs, ar bree-smigu waigu. Pahreleku drohfschi un nekaunigi winsch fazzija us teefas-

kungu: „Zuhš manni effat likkuschi atfaukt, kas nu atkal buhs?“

Teefaskungs scho ittin prahstigi un meerigi fanehma, nemas wiina nekaunibu par launu nenemdams un fazzija: „Pag, pag, mums nemas nau tahda steigšana. Mehš tuhlihn runnahim par teem nedarbeem, kas isgahjuschu nakti atkal notikkuschi un fur Tu atkal tas pirmajs effi bijis. Bet papreeksch es Tew gribbeju teikt, ka tahdam zilwekam, kas tik dauds nedarbus darrijis, peeakhtohs pee teefas druzjin gohdigaki uswestees. Warrubht ka es Tew to wehl warrefchu eemahzht, lai gan no Tew mas zerribas.“

„Ak, tad Zuhš manni tik fchi tikluma-spreddika dehft effat likkuschi atfaukt?“ eefauzahs rupjajs kalps kà kà apfmedams; „tas warreja palikt pee mallas. Kad Zuhš neko labbaku nesinnat, tad es labbahf eefchu us mahjahm!“

„Es sinnu gan ko labbaku, Bihlipp, pagaid' tatschu druzjin!“ atbildeja teefaskungs, kalpu bahrgaki un slihwaki usluhkodams. Schim pawiffam zittadi ap duhfschu palikka, tomehr winsch no teem nekreetneem smeekleem ne-warreja rimtees. „Nesmeijees wis,“ runnaja teefaskungs tahlahf, „tawi smeekli warretu pahrehrstees par ruhktahm affarahm. Waj tew tawa firds neko nefalka?“

„Manna firds?“ mehdija kalps, „kas Zums par dalku gar mannu firdi? Ko tad ta lai man fakka? Waj Zuhfu firds Zums neko nefalka?“

„Ja!“ usfauza teefaskungs stiprā balfi, „manna firds man ko fakka! Ta man fakka, lai es darru kas man jadarra! Tawa firds ar tewi runnahs pee fakka. Nelaimgajs, kas to studentu nosittis un wiina lihki maschōs eefchujis un to uppē eelaidis? Ko!“

Dè us reis wiina zeetajs prahts bij kà no sibbina fatreekts, winsch trihzeja kà apfchu lappa.

„Neleedsees!“ fazzija teefaskungs tahlahf, „tas tew neko nelihdschōs. Tik kad tu to pateesibu falki, tu warrubht warri sawu nekreetnu dshwibu glahbt, jo tas ko taws fainneeks ar sawu seewu par tewi issakka, jau tawu kaku lausch.“

Kalps dohmadams, ka krohdseneeks un krohdseneeze to bij apmellojuschi, wiinu pee teefas peerahdidami par studenta slepkawu, gauschi dusmigs palikka par tahdu wiltibu un nu gribbeja arri krohdseneekus eefabliht. „Ak tā?! Tad tik tahf mehš effam?“ winsch fazzija ar rupju balfi; „nu, tad lai winni arri lihds ar manni sawus faklus lausch!“ Un tad winsch gallu no galla isteiza, ka studente riktigi krohgū nokauts tappis un tāpat deenu preeksch ta wehl lahds aplahrtstai gadams prezzineeks, bet ne no wiina, bet abbi no krohdseneekeem.

Ittin kluffu un fleppeni teefaskungs likka krohdseneeku ar sawu seewu zeeti fanemt un wissus trihs fakka teefai nodewa lihds ar to papihra lappu un weenu no mahzitaja un Eduārda parakstite leezibas protokolli.

Wissi trihs laundarritaji tikka us nahwi noteefati. Kalps nomirra ar grehku noscheklofchanu, bet krohdseneeks ar sawu seewu kà apzeetinati grehzineeki. Winni

nobeidsfahs, tiffabb' kaspu zil zittus zilwekus un paschu muhschigo taisno Deemu breefmigi lahdedami. Zaur weenu masu papihra lappu, tas leelajs Deews to taisnibu gaisma weddis! —
M. G.—g.

Winneftes.

No Peterburgas, 3. Septemeri. Waffar schè ohtas ufdeuw-aisteenschanas winneftu wilkchanà schè nummuri irr iswilfti:

200,000 rubk.: serija 187 Nr. 28; 75,000 rubk.: serija 15403 Nr. 7; 40,000 rubk.: ser. 6585 Nr. 36; 25,000 rubk.: ser. 2648 Nr. 23; 3 winneftes no 10,000 rubk.: ser. 9721 Nr. 42, ser. 14452 Nr. 16, ser. 6135 Nr. 14; 5 winneftes no 8000 rubk.: ser. 8561 Nr. 1, ser. 14999 Nr. 47, ser. 2143 Nr. 49, ser. 18753 Nr. 14, ser. 5842 Nr. 18; 8 winneftes no 5000 rubk.: ser. 2728 Nr. 8, ser. 583 Nr. 11, ser. 12815 Nr. 23, ser. 11935 Nr. 7, ser. 12883 Nr. 46, ser. 12597 Nr. 20, ser. 12550 Nr. 49, ser. 15286 Nr. 36; 20 winneftes no 1000 rubk.: ser. 6387 Nr. 48, ser. 17666 Nr. 20, ser. 2558 Nr. 1, ser. 13991 Nr. 49, ser. 5613 Nr. 6, ser. 17753 Nr. 36, ser. 1191 Nr. 19, ser. 10242 Nr. 30, ser. 4491 Nr. 19, ser. 10855 Nr. 32, ser. 17445 Nr. 3, ser. 19725 Nr. 45, ser. 19383 Nr. 5, ser. 547 Nr. 4, ser. 3056 Nr. 4, ser. 8982 Nr. 32, ser. 9210 Nr. 32, ser. 9291 Nr. 4, ser. 12254 Nr. 16, ser. 889 Nr. 49. Pa 500 rubk. winneftu schè nummuri: (3972) 5, (98) 44, (7788) 21, (14713) 6, (4310) 10, (12340) 30, (11751) 34, (9210) 17, (18901) 3, (16248) 37, (11324) 9, (12922) 48, (10956) 37, (5941) 33, (444) 16, (13962) 42, (14163) 43, (1369) 18, (19739) 10, (15381) 16, (10545) 46, (10639) 44, (14319) 18, (1190) 44, (19410) 40, (2836) 11, (9836) 16, (5344) 14, (1993) 28, (16220) 45, (15669) 24, (18836) 42, (15637) 40, (16518) 1, (2966) 44, (436) 7, (16375) 8, (19645) 29, (16674) 13, (18576) 3, (695) 31, (9792) 11, (11633) 38, (9870) 20, (8183) 34, (13639) 4, (17814) 43, (53) 20, (11943) 21, (7667) 30, (13224) 45, (12891) 47, (15290) 46, (15927) 41, (4463) 12, (2413) 41, (6098) 46, (6512) 3, (4862) 6, (8629) 3, (19818) 42, (15722) 25, (5130) 6, (16282) 30, (15104) 8, (5953) 41, (4832) 6, (13472) 43, (2295) 29, (15050) 41, (13046) 21, (6950) 26, (17482) 18, (5349) 6, (12405) 45, (8887) 41, (6022) 6, (5238) 7, (18250) 29, (11084) 24, (4733) 7, (11744) 46, (4183) 47, (9493) 23, (19720) 49, (12125) 23, (1206) 20, (4331) 28, (19332) 3, (1448) 10, (552) 22, (18518) 11, (3224) 27, (16530) 30, (10789) 21, (2002) 48, (16636) 31, (2211) 41, (16123) 34, (14087) 6, (19177) 2, (1042) 34, (8115) 22, (17682) 41, (5546) 5, (12791) 11, (2674) 32, (12081) 48, (19750) 45, (3649) 4, (19817) 41, (17393) 4, (4665) 47, (13833) 31, (4606) 46, (7301) 21, (16626) 4, (17690) 30, (11091) 44, (7701) 11, (14064) 12, (17728) 22, (15025) 17, (8696) 9, (8652) 26, (17380) 33, (5437) 8, (7873) 17, (18567) 23, (16169) 49, (5545) 48, (13655) 22, (10048) 41, (726) 13, (11121) 31, (11697) 15, (2723) 39, (16462) 15, (10970) 43, (4398) 13, (12335) 50, (3604) 32, (943) 14, (13948) 15, (12343) 37, (3301) 3, (19663) 28, (497) 1, (1092) 22, (12405) 22, (8293) 2, (13852) 40, (4520) 17, (157) 45, (4803) 4, (4776) 36, (5035) 39, (10284) 40, (13215) 39, (12675) 37, (18658) 31, (18295) 44, (13678) 36, (1829) 37, (2377) 8, (15635) 30, (10697) 49, (16799) 17, (16165) 28, (17473) 8, (4949) 29, (19792) 37, (17896) 27, (4295) 8, (16698) 47, (4920) 27, (4878) 39, (12877) 5, (15800) 3, (876) 50, (15407) 15, (4089) 29, (15096) 48, (3317) 40, (11105) 20, (18509) 36, (1030) 15, (15939) 43, (14407)

20, (19157) 5, (15250) 26, (2905) 46, (14389) 9, (15108) 3, (15210) 15, (12933) 4, (17677) 19, (4077) 9, (12171) 22, (6035) 12, (19965) 2, (15987) 24, (17523) 15, (16341) 41, (2845) 13, (18483) 18, (11470) 31, (10940) 26, (10772) 41, (9013) 45, (4742) 29, (11134) 39, (17382) 36, (5788) 42, (12333) 50, (3910) 39, (4464) 33, (19148) 1, (674) 26, (933) 1, (13657) 38, (5575) 5, (3749) 20, (15792) 35, (5241) 40, (13571) 45, (18237) 31, (18628) 13, (15575) 28, (4556) 28, (12238) 21, (10805) 22, (7232) 28, (5507) 19, (2241) 3, (18700) 35, (18901) 39, (18411) 27, (6412) 4, (14513) 44, (16753) 11, (1203) 26, (19320) 34, (12980) 45, (13886) 50, (940) 17, (15204) 22, (10949) 13, (12186) 38, (3867) 2, (6778) 2, (4879) 50, (15939) 35, (5228) 35, (6707) 18, (16064) 6, (3018) 37, (18880) 32, (15283) 1, (10299) 24.

Preefsch ismakschanas un arneschanas iswilfti schè seri, jas nummuri: 15945, 6711, 1477, 17784, 2655, 13024, 1969, 13820, 19291, 18268, 6837, 14596, 8754, 17484, 733, 1382, 7919, 608, 4846, 16400, 17394, 14760, 2335, 11205, 8850, 18484, 4050, 11443, 16678, 5881, 14949, 11491, 11771, 13397, 2672, 19800, 2495, 7611, 16554, 19941.

Wisjaunafahs sinnas.

Ne Nihgas, 7. Septemeri. Widsemmes, Jggauusemes mes un Kursemmes generalgubernatora lungs, general-afjutants Wbediniski, waffar pa dselzjeku aisreisiojis us Peterburgu.

No Pestes, 1. (13.) Septemeri. Tajs leelajs kauschu kufstefchanahs labbad Bulgarija tas Siebenbürgenes saldatu spehks tiffchoht pawairohts.

No Londones, 3. (15.) Septemeri. Awises „Morning Herald“ sinno, ka Enlantes kehnienes Wiktorijas dakteris, wahrdà Jenner, kas tizzis aiffaults us Briffeli, fazzijis, ka Belgijas krohnamantineeka dshwes gals drihs bes kahdas glahschanas huhchoht flahht. Kehniensch nospredis, ka sai familijas lohzehti Briffelè fanahloht farunnatees, zaur to tadehft lohzehti no Orleana familijas, ka arri weens brahlis no Austrijas Keisara Franz Josef teekoht gaiditi.

No Parises, 2. (14.) Septemeri. Awises „Presse“ isfluddina weenu rakstu starp to Amerikas suhtito Konstantinopelè un Juad Pascha, no ka nahf redsams, ka Turku waldiba tam admiralam Faragut ar to fuggi „Franklin“ wehlejuse eebraukt Dardanelles fallàs, zaur to gribhedama parahdiht, ka ar Seemel-Amerikas brihwalsstihm to pastahwedamu draudslbu usturoht un arri us preefschu ustureschoht.

No Munchenes, 5. (17.) Septemeri. Kreewusennes Keisarene tanni 25. Septemeri schury atnahks un pehz weenas deenas ustureschanohs atkal reisohs taklahl.

No Londones, 4. (16.) Septemeri. Kehniene schoricht agri, pulksten 2ds irr atnahkuse Balmoralè.

No Ddettas, 6. Septemeri. Finanzministeris v. Neutern, generalgubernators v. Rogebue un tullas-departamenta direktors, firsts Dbolesnki, schury atnahkuschè un riht winnus pagohdinahs ar leclu gohdibas maktiti.

—n.

Atbildas.

M. J. S. — Jelgawà. Zuhfu ihfee stahstini fawà laika tiks celikti Latw. Awises. Suhtet man wehl, ja Jums patihl to darricht. — R. St. — R. G. — A. von F. — P. S. — J. B. — A. K. — R. S. — J. S. — Paldeews par Zuhfu derrigeem wafteem, kas zitti pehz zitteem wiffi tiks nodrukati.

Lohpu aiffargafchanas beedribas presidenta lungam. Lihst ka ruhmes buhs, Zuhfu rakstus celikschu Latw. Awises.

Latw. aw. apgahdatajs: Gotthard Bierhoff.

S l u d d i n a f c h a n a s.

No Künsemmes guberņas waldišchanas teefas šchē wisseem tohy sinams darrihts, ka tas Grohbines Matišdān tīgus, šchibdu ſuehrdeenu deht, ſchūnt gaddā tanni 2. un 3. **Oktoberi** tays noturrehts.

Zelgawas pillt, 5. Septemberi 1868. Nr. 1570.

No Salkasmuššas pagasta-teeſas teel sinams darrihts, ka tanni 7., 8., 9. un 10. **Oktoberi** f. g. Salkasmuššas maſā muſſchā Deggumuššā aitas un wiſſſadas wiſſſchafteſ un ſemmkohpiſas leetas uſtrupē tiſs pahrdohſas.

Salkamuššā, 4. Septemberi 1868. (Nr. 124.) Preeſchſchēd. A. Kriedemann. (S. W.) Pagasta ſcrihw. A. Grün.

Kalmazeema krobna pagasta-teeſa uſai zina wiſſus tohs, kam pee taſs atſtahtas mantas ta nomirušſcha Kliewes meſſchafarga **Janna Strauß** kahda parradi-praſſiſchana jeb maſſaſchana buhru, **wiſſwehlaſi** lihdē 25. **Oktoberim** f. g. pee wiſſu peeminetas pagasta-teeſas lai peeteizahs.

Kalmazeemā, tanni 28. Auguſtā 1868. (Nr. 1242.) ††† Beeſchēd. A. Pinke. (S. W.) Teeſ. ſcrihw. Kiemer.

No Lihwes-Behrjes pagasta waldišchanas zaur ſcho tohy sinams darrihts, ka ta galwaēnaudas ſaraktiſchanas deena preeſch to gaddu 18⁰⁰/₁₀₀ uſ to 17. **Septemberi** ir nolikta, un arri tadēht ſchē pagasta waldišchana lihdē wiſſas pilſchta, pagasta un muſſſchab polizejas, kā arri tohs lungus, appaſſchā kurreem ſchē pagasta lohjekli dſihwo, lai wiimeem ſinnama darra, ka teem, kaſ no galwaēnaudas maſſaſchanas grībberu tiſt atſwabbinati, tanni wiſſu peemineta deenā ſawas neſpehziabas peerabdiſchanas, kā arri tee wezzi galwaēnaudas parradi ſcheit javeeneſs, jo zittadi kairs par ſpehziagu maſſataju tiſs uſluhlohts.

Lihwes-Behrjes pagasta waldišchana, tanni 17. Auguſtā 1868.

(Nr. 153.) Pag. wezz.: J. Leijer. Pag. ſfr.: G. Reichmann.

Jannetti, kaſ 30. **Oktoberi** f. g. Irlawas ſkohlā grīb titt uſnēwti, teem jan tanni 29. **Oktoberi** f. g. Irlawas ſkohlā naimā japectezahs pee ekſamena, jeb pahbandiſchanas, pee inſpektora kunga **Sadowſki** un javeeneff: 1) ſawu paſſi, 2) uſweſchanaſs ſchēmi, 3) kruſtamu grahmatu, 4) eeſwehiſchanas grahmatu.

Irlawas ſkohlāſ naimā, 31. Aug. 1868.

Baron v. Drachenfels, ſkohlāſ preeſchneezibas preeſchſchēd.

No Diſch-Dſeldes muſſſchab waldišchanas zaur ſcho sinams tohy darrihts, ka tanni 16. **Septemberi** f. g. uſ Diſch-Dſeldes muſſſchab kaurkeem weens tīgus tays noturrehts.

Datgrajeſ lohpu un ſirgu tīgus, pee Bekkerkrohga un Dohbeloſ leeljekta, iſgaddus tohy noturrehts tanni pirmdēnā pehz Zelgawas Maſſas tīgus, tadēht ſchūnt gaddā to noturrehts tanni 16. **Septemberi** un taſ obtrē Datgrajeſ tīgus pee Bekkerkrohga tays noturrehts tanni 2. **Oktoberi** f. g. pirmdēnā.

Labbakoſ Peterburgas

ſchahwetus rudſus

kuſlēs kā arri pudēſ pahrdohd Rihgā 1

G. Jaackſ

kontort, leelā Mönchen eelā Nr. 5, Wolgow naimā, pretim Domeſ baſiſgal.

Uhtei ſchūndamas un ſpibdoſchāſ eljeſ pehrwes un ſiruiſſi, kā arri lohgu glahſi pahrdohd 1

Joſeph Frank, Reepajā, ſchēbeſſam pretim Waſzu baſiſgal.

Tanni 17. **Septemberi** f. g. preeſchſchpusdeenas pulſſſen 100ſ ta nomirušſcha burmeiſtera **Carlſhof** atliſtufe manta **Bauſkaſ** pilſchēta zaur uſtrupē pret tuſliht ſkaidru maſſu tays pahrdohſta, kā ratti, kammanas, ſirgu leetas u. t. j. pr. 1

Augliſus aſhbolu un zittus augtu lohſus un ſaukli andſinatus **kruhmus** no labbaſam ſortehm preeſch dabſeem, par lehtu tīgu pedahwa **Alputteſ** ſumſſes un andeſ dabſneekſ 3

Friedrich Hennings un beedriſ.

Lampas.

Pee ſwētſchu dedſināſchanas laika eeſaſchanas eſ peedahwaſu mannu krahjumu no labbaſi eerikſetahm un ar petroleiimu dedſināwahm lamwahar, ka leekami uſ galdeem un pee ſeenahm peekarāami, kā arri rohkſas un **kaſnu lampas** pehz patihkamas iſwehleſchanas par lehteem, bet zeeti nolikteem tigeem. Diſpat arri labbaſo **petroleiimu**. Zelgawā, leelajē eelā, Kalmēiera naimā Nr. 3. 2

Friedrich Kūſner.

Saſſu eglu, preeſchu un behrſu maſtu, maſas aſſiſ ſahgein, lehti pahrdohd **Kattola** eelā ſaſſajā bohdi Nr. 16. 2

J. S. Jakobſohn.

Muiſchele netahſ no Rihgas ar 170—180 un 50 pahraweetahm ſeſa, ar pſawahm, inwentarijumu un ſchē g. d. dā pſaſchānu tohy pahrdohſta. Klabbaku par tam Rihgā, leelajē ſuehdeſ eelā, **Hermann** naimā Nr. 20, appaſſchā pee **G. W. Giſe.** 3

No behrwas rohkſas **Kurſiſchu** mahſitaja muſſchā no 15. **Septemberi** lihdē 15. **Oktoberim** f. g. tays pahrdohſi: ſirgi, aitas, iſhabas leetas, qulu drabnas, brauzamas leetas preeſch ſemmu un waſſaru un dandi zittas wiſſſchafteſ un aramas leetas. 2

Tas jaunajſ fabriekſ preeſch **willu-dſihjas wehrpſchanas Kengeraggā,**

kam magaſtine Rihgā, maſſall-eelā Nr. 2.

uſflawe ſawu jo pilniſgu lehgert wiſſadu ſortu addamas un aſſchamas dſihjas, daſchu daſchadāſ pehrwēſ, par lehtu maſtu, iſdara apſtelleſchānuſ it ſchakſi, un nemni arriſſan **willu preeſch wehrpſchanas** preeſt. 8

J. Bindau.

Wiſſeem ſaweem zeentjameem andeſeſ drangeem, kaſ lihdē ſchūnt man ir uſtizejuſchē andelejoht, pee mannim labbiu un limu-ſehkſas pahrdohdami, ſiſkeſ un ſaſli eepiſdami, darrn ſinnamu, ka eſ ſawu andeſeſ weetu ar

„Chrgla“

bildi pee darwihm, ſchē **Reepajā** eſmu eetaiſiſis ſawā jaimā naimā ſchūpſu oſhta uſ ſeemeka puſſi, pee ſchoſſeſas obtrā naimā pa kreſu rohkſu, no Grohbines nahkoht. Luhdſu ſawus wezzus draugus, kā arri zittus, kaſ ar mannim zaur andeſi wehl nau eepaſinuiſcheeſ, joprobſam ſchūnt jaunā weeta pee mannim andeleteeſ. Iſkattram apſoblu ſawas prezeſ zif ween ſpehjoht lehti pahrdohſt. Arri eſmu gahdajis ſawā mahſokli zetta wiſſreem labbu, ruhniſgu iſtabu, kur ſeemas laika ſilrusu netruhſis un kur war, kam patihl, ehdeenu wahriſt. Tāpat arri preeſch ſtegeem ir pee mannim labſ pahēniſ atrohdamis.

J. Wilhelmſen.

Basnizas un skohlās sinas.

Weens Kungs, weena tizziba, weena krittiba.

Mahbitajs: Pukku lappina. Sinas. No Rihburgas. Par Latweeschuem Dinaburgas draudse. Bulle. Swehtas draufas. Peterburgas Jesus draudse.

Pukku lappina,

ko Ummurgas mahzitajam

J. Meiken

pee kappā-kruita peespraudis Kurjemneeks, G. F. Schönberg.

Spohscha iwaisne aydissufi,
Stalta pukke nowihtusi,
Teizams tantu brahlis mirris,
Mihlajs Meikens kappā birris.

Smaggu nastu Deews uslizzis,
Widsemmitei rohhs nu tizzis.
Daschas zerribas gan wehja; —
Kur nu wianna mihla fehja?

Paldeews, tauteti, ko sneedfi
Mums zaur raksteem, leegt neleedfi
Garra dahwanas mums marriht,
Lai gan Tawu waig' neskattihht.

„Zekka beedris“ — derrigs, teizams
Bij no daudseem mihlehts, sweizams,
Winsch papreekschu eet apstabhahs,
Tad pats rakstijajs gabj mahjās.

Duffi kappā, tantu brahlis,
Lai gan atschirts no mums tahli!
Mihlestibas sismi zekkam
Tawam kappam, wirfti wekkam.

Dailas pukkites tam kaisam,
Mihlestibas krohnas taitam
Duffi! — ihds Tew' Deews par lohni
Puschlohs tur ar gohda-krohni!!!

S i n a s.

Widsemmes basnizas teefa wisseem faweem mahzitateem dewuse sinnaht, ka us juhras karraspehka ministerejuma spreedumu wisseem juhras karraspehka jeb marines semma keem deenestneekem (saldateem), kas irr atlaisti us sinnamu un nesinnamu laiku, — irr brihw eedohtees lauliba, bes ka winneem pee ta ihpaschi wajjaga dabuht waldibas atwehleschanu.

Rihgā, tanni 27. Februāri 1865, gandrifs 80 gadus wezs nomirra wezzajs Jesus basnizas ehrgelneeks Johann Christian Harraas, kas jaunekla gaddōs no Breitenbaches Wahjemme bij atnahjis us Rihgu, schē sawu laimi melleht ar musika mahzifchanu. Winnam labbi isdeweēs gohdigu majsi nopelnihht ar to, ka behrneem mahzija to musika spehleschanu. Pehz wehl biblioteku eetaisjis, fur katrs par naudu warreja dabuht lassihht wiffadas gramatas preeksch lassifchanas un nohtes

preeksch spehleschanas. Pats neprezzejees buhdams un taupigi dshwodams, Harraas eekrahja labbu naudas krahjuminu, bet to nebij krahjis pats preeksch sewis, bet preeksch zitteem. W sawu gallu dohmadams, winsch tanni 11. Nowemberi 1862 norakstija sawu testamenti un nospreeda, ka tee 60,000 rubulsi, ko winsch ar Deewa swehtibu pats gohdigi bij nopelnijis un sakrahjis, pehz wianna aiseleschanas no schis pasaules tiktu isdohht nabaga behrneem par labbu; winsch 10,000 rubl. nowehlejis Bleskoda hles fasudduschu behrnu skohlai, 10,000 rubl. Behter basnizas skohlai. Tad wehl bij nospreedis, par to pahreju naudu jazek 2 elementar skohlās. Par 20,000 rub. netahlu no Aleksandershoehes weena skohla preeksch puifeneem tiks zelta un par teem zitteem 20,000 rubl., kas wehl atleekahs, weena skohla preeksch meitenehm jau irr egrunteta Leel-Rliherfallā, Jelgawas Abrihgā waj preekschpilschta, ko jau adaririjufchi tanni 2. Septemberi. Lai semmes klehpi faldi duff schis gohdigajis ehrgelneeks un skohlmeisteris, kas kluffā prahta leelas leetas irr isdarrijis Rihgai us behrnu behrneem! —

Bruhshu waldiba taggad dohma pahrlabboht elementar-skohlmeisteru lohni, jo ta wehl effoht gauschi knappa. Wiffas leetas un wajjadshbas paleek dahrgakas, bet ta skohlmeisteru lohne, preeksch ilgeem gaddem nolikta, kad wiffas leetas wehl bij daudis lehtakas, nebuht lihds schim leelaka nau augufe; talabh' gan lohni wajjadshgs, ka teem nabaga wihreem pee lohnes teel peelikts zif warr. Kad maise dahrgaka gan paleek, bet lohne ne-aug leelaka ne ka wezzōs laikōs un kad turklaht zilweka wehders nepaleek masahks: tad winnam jamirsh baddu, ja winnam arri nepedohd klahht wairahht lohnes, ka lai warretu nopirktees tik pat leelu gobbalu maises, zif zitreis warreja nopirkt par lehtaku naudu.

Dubbeltōs schogadd' sawu mihlu Deewa namminu, kas no mihlestibas dahwanahm ween usbuhwehts un us-turrehts, effam smukki pahrbuhwejuschi. Greesti un wehrbalki tikla inemti, un jauni greesti, no galdeem augsti iswelweti, tikla eelikti; kohka wehrbalku weeta irr eelikti 2 dselles wehrbalki, un wifs jumts no jauna usjumts ar jaunmohdes papibreem. Turklaht wiffa basniza no eeksch-puffes smukki balti tikla mahleta. Ehrgelites mums lihds schim bij jo knappas; seemā balfs winnahm mehdsā iseet. Tad muhsu wehrmindera kungs Guenther falkhka to ehrgelu buhwetaju Waiwod un schis mums usbuhweja jaunās ehrgeles ar stiprahm balfshim. Tanni 25. Augusta, pr. 13. swehtdeenā pehz trihsweenibas swehtdeenās, no rihta, pirms Deewa wahrdi eesahzahs, mahzitajs tabs ehrgeles eeswehtija, papreeksch to draudsi usskubbinajis, lai eh-

gelu-balsi ne-uslukhojht par draudses balsē weeteeku, bet par draudses balsē wadditaju un stutti; jo muhsu Ewangeliskā Luttera draudē pašči tee draudses lohzekti effoht tahs dšihwas stabbules, kas tam Deewa Zehram dseed tahs kahu dseemas; tahs ehrgelu stabbules til ar meldinu spahneem muhs usflubbinajoht un usweddoht us zellu, lai tam Kungam dseedajam. Lai tad scheligajs Deews palihds, ka muhsu ehrgelu balsē uspreekschu muhs arween' flubbinatu: Zuhš apbehdinatas dwehseles, nahzeet, isdseedajt sawas behdas ta Kunga preekschā! — Zuhš preezigeet, nahzeet preezajtees ta Kunga preekschā! — Zuhš apzeetinatas dwehseles, nahzeet amihlstinajeeet sawu firšniu ar garrigahm dseemahm! Zuhš nabaga grehzinecki, nahzeet isfuhdseet sawas behdas tam Kungam! Ta mihlestiba irr zehluše muhsu Deewa nammu un muhsu ehrgeles, lai ta mihlestiba pee mums paleef un aug, tad arri muhsu Deewa namminsch un muhsu ehrgeles buhs aplohytas us behrnu behrneem! —

Kronstättē tanni 28. Juli, 9. swehtdeenā pehz trihsweenibas swehtdeenās ar leelu preeku eeswehtijuschu jaunū basnizu preeksch Kronstättes Iggaunu, Pinnu un Sweedru draudses. Schi trihsfahrtriga draudse lihds schim sawu deewakalposchanu fwinnejuše weenā basnizā lohpa ar Wahzu-Latweeschu draudsi. Taggad Kronstättē nu irr 2 Ewangeliskās Luttera basnizas. Eeswehtijamā deenā jaunajā basnizā spreddiki tikka teikti augschā minnetās 5 wallodās. Wahzu-Latweeschu draudsei par gannu irr Boffe mahzitajs, Iggaunu-Pinnu-Sweedru draudsei Stegmann mahzitajs.

No Krihzburgas.

Kad mihlajs Deews weenai kristigai draudsei tahdu preeku lizzis peedšihwoht, kahds zilweta muhschā retti gadahs, tad gan firds us to neffahs, ne ween teikt un flaweht to wiffu labbu dahwanu un wiffas pilnigas dahwinafchanas deweju, bet arri zitteem tautas brahleem un tizzibas beedreem sawu leelu firdspreeku sinnamu darriht. Tapehz es apnehmohs, kahdus wahrdirus par to muhsu mihlās Awisēs celikt, zerredams, ka daschi lassitaji lihds ar mums preezajtees, un wehledams, ka tas Kungs daschu zittu draudsi, kas ilgodamees pehz ta ilgojahs, par ko mehš dabujam preezajtees, ar to pašču preeku apschelotu!

Deews labbi darra, ko darridams! tā mums arri no ta wehl nekad nepeedšihwota karsta un bes mitteschanas faufa laika jafalka, ar ko tas Wiffuwaldigajs muhs schinni waffarā til warren gruhthi peemeljeis; jo preeksch mums bija lohti isdewigs pee wiffu muhsu treiju basnizu gruntigas pahrlabbofchanas. Mubreschanas, mitteschanas un mahleschanas darbi schlihras par brihnumu ahtri, tā ka muhsu mihlajs, wezzajs mahzitajs jau pehz 2 mehnescheem, ka starpā tannīs 2 zittās basnizās Deewam kalpoja, — sawam gannamam pulkam warreja usfaukt: nahzeet, wiffas leetas fataisitas! Un teescham, muhsu leelaka basniza, schē Krihzburgā, nu stahw tik jauki un glihti atjaunota no ahrpuffes un no eefschpuffes, ka lihdsinajama

flaistai, kohfchi puschkotai un kahu drehbēs gehrhtai bruhthi un ka us semmehm laikam retti ween tahds jauks Deewa nams atraffees. Basniza arriđsan, kad laudis atkal pirmā reise sapulzinajahs, bij tā peebahsta. Bet bes tahs, atkal ar firds ilgofchanohs mihlā isgresnotā Deewa nammā sagaiditas kalposchanas, wehl zitta leeta bij, kas muhsu draudsi jo dikti pašflubbinaja, tanni deenā jo preezigi un jo kahrigi atsteigtees us sawu Deewa nammu, prohteet — jaunās ehrgeles bija eeswehtijamas, daudš leelatas un glihtakas par tahm wezzahm, kas jau sawu ilgu muhschu bija nodšihwojuschas un palikuschas par nederrigahm. Stahstischu ar ihseem wahrdeem, kā Deewa schelastiba mums palihdseja peektikt pee schihs garrigahs swehtibas.

Preeksch ta laika, kad muhsu augstajs Keisars un scheligajs semmes tehws arri muhsu brahslus schinni Witebflās gubernijā no dšimtsbuhfchanas atswabbinnaja, gruntskungam par basnizu aplohyfchanu bij jagahda; bet nu pehz teem Kreewusemmes jauneem likumcem pašči draudsei, — sinnamš ar gruntskunga un basnizas pahrstahweja, pehz muhschu semmes leeluma aprehlinajamu mehru un peenahlamu peepalihdsefchanu, par basnizu, basnizas ehlu un skohlu uszelschanu un pahrlabbofchanu jastiu un jagahda. To nu muhsu mihlā draudse pašči schinni gruhthā gaddā irr darrijuse un nau tik ween likuse pahrlabboht wiffas 3 basnizas, kas pee tahs peeder, bet arriđsan preeksch ikkatras basnizas jaunās ehrgeles likuse tajsiht. Tas sinnamš zaur ta Kunga muhsu Deewa schelastibu irr notizzis, jo Wirsch lohka tahs firds kā uhdens straumes un zaur Wiina swehtu Garru muhsu mihlam, wezzam dwehselu gannam isdewahs sawas paflausigas awis usflubbinahth us scho leelu un lohti dahrgu leetu usnemfchanu un pabeigfchanu. To basnizu pahrlabbofchana maksahs 1000 rubulu un tahs 3 ehrgeles lihds 2800 rubulu (muhsu ehrgeles irr ar 14 registreem un ar pedalu). Bes ta muhsu draudse schogadd arri ohtru leelu skohlas nammu zehluši, kas maksja 4000 rubl. Slawa, gohds un pateiziba lai irr muhsu Deewam, firšniga pateiziba muhsu mihlai draudsei un pateiziba arriđsan tam gohdigam ehrgelmeisterim Friedrich Weisfenborn no Wahzsemmes, kas, kā jau fennahf zittās draudsēs kursemmē, tā nu arri pee mums ar sawu teizamū un skunstigu darbu gohda-slawu pelnijis! —

Klanfajtees nu wehl kahdus wahrdus par muhsu ehrgelu eeswehtifchanu muhsu leelakā Krihzburgas basnizā, jo tahs jaunahs ehrgeles muhsu Unguru basnizā Oktobera mehnesi sch. g. un Gohstinu basnizā nahlofchā gaddā taps eeswehtitas. Ta deena, ko tas Kungs mums darrija, bija ta 11. swehtdeena pehz Waff. sw. at-swehtes t. i. 11. Augusta deenā sch. g. Kā jau fazzijahm, leela draudse bija sapulzinajufees un tahs jaunās, flaitas, apselhtas ehrgeles, ar ko paščas mihlestiba Deewa nammu bij apdahwinajuse, uslukhoja ar preezigahm az-zihm un firdihm, gaididama sadstideht winnu balsis, kā daschdeen rihta agrumā mihlu fauliti gaida, kamehr ta sawus spohschus un firtus starrus iltatsch. Deewa kalpo-

fchanai eefahfoht dfeedaja tahs pirmas dseefmas bes ehrgelchm, tad muhsu wezzajs zeenigs mahzitajs gahja us altari un tubliht preeksch grehlu-fubdsefchanas istsaffija to 150. Dahwida dseefmu; tad winsch runnu turreja par atjaunata Deewa namma un jaunu ehrgelku fwehtu padohmu, mahzidams, fa schi deena wiffai Ewangeliskai Luttera draudsei tad ween' buhschoht ihstena preeka un gohda deena un winnai ka winnas behrnu behrneem par paleekamu fwehtibu, ja muhsu leela draudse pehz muhsu fwehtas tizzibas fawu Deewu un Pestitaju weenumehr pecluhgs un gohdahs Gerra un pateefiba un ja fawa jaufa Deewa namma mihleschanu un fawu firdspreeku par tahm jaunahm brangahm ehrgelchm pateesi parahdihs no fawa Ewangeliska firdsglihtuma eeksch fawas flaidras fwehtas tizzibas un no fawas Ewangeliskas staigaschanas eeksch wiffas Deewa bijaschanahs un gohda, fa lai wiffa dshwofchana jo deenas jo wairahf paleek par weenu Deewa kalposchana un dshwofchana eeksch Kristu Jesu muhsu Kungu.

Tad mihlajs mahzitajs wehl dauds zittus patihlamus un fwehtus wahrduus par Deewa walstibas leetahm, par jaunahm ehrgelchm un labbu dfeedaschanu fazzijis un finnamu darrijis, fa Zelgawas musik-direktora kungs Postel (kas pats schinni fwehtdeena wiffaem par preeku ta Latweeschu ka Wahzu basniza us tahm jaunahm ehrgelchm spehleja) tahs gruntigi pahrluhkojis un pahrbaudivjis un atraddis fohti labbas un teizamas. Tad mahzitajs tahs jaunahs ehrgelch eefwehtija eeksch ta trihsweeniga Deewa wahrda, un kad ar firnigu luhgichanu fawu runnu bij beidjis, tad musik-direktors Postel ar ehrgelku piluahnm skannahm pirmureis spehleja to meldiju: „Al Jerusalem mohdees.“ draudsei no Widersemmes ds. gr. to trescho perschu no 616as dseefmas dfeedajohf. Wiffupehz wehl Birschu draudses dfeedataju pulzinsch Deewam par gohdu us 4 balshim dfeedaja to Dahwida dseefmu: „Tahs debbes flawe ta Mubshigiga spehku.“ Lektiona weeta 84. Dahwida dseefma tiffa preekscha lassita un pehz nosazzita spreddika un draudses noswehtifchanas atkal eefahzahs Wahzu Deewa kalposchana, fur arri wezzajs mahzitajs par tahm jau eefwehtitahm ehrgelchm runnu turreja un fur palihga mahzitajs spreddiki fazzija.

Menemmeet par launu scho garu istahstifchana, mihli lassitaji! no firdspilnibas ta mutte isrunna. Bet preezajeetes libdi ar mums un wehlejeet mums us preekschu tapat Deewa palihgu, ka mehse Zuh wiffus Deewa schelassitai pawehlam eeksch muhsu Kungu un Pestitaja Jesus Kristus wahrda! Amen.

J. Brunnek,
Kribzburgas feiteris.

Par Latweescheem Dinaburgas draudse.

Jau ilgahjuschds gaddes schinnis lappinas mihleem lassitajem sumas esmu dewis no tautas brachleem un tizzibas beedreem Peeninu-muischa. No Kursemmes atgahjis kungs, kas scho muischu bij usnehmis us renti, no Nerretees fewim bij libdi weddis usraugus, meschafargus un ammatneekus, preeksch kam man tanni muischa bij

jatur Deewa kalposchana. Bet pehz kahdeem gaddeem, kad Peeninu dsimtskungs scho muischu libdi ar zittahm muischahm isdewa, tad ta masa draudsite istihda. Tee jaunee dsimtskungi, kas waj poschi no Ewangeliskas Luttera tizzibas, waj ar Ewang. Luttera tizzibas fewahm bij apprezjeuschees, gruhtu laika fawas muischas bij virkufchi; jo drihs pehz ta laudis schè tappa attaisfi us brihwehtibu un Pohlum dumpofchana iszehlahs. Kad nu pat par naudu tannis mallas newarreja dabuht lanku-kohpschana strahdneekus, tad tee kungi isdohmajahs semmes kohpejus few mekletees Kursemmè. Tahda mihse dauds lauschu no Kursemmes angfchgalla tikpat ka no Widersemmes te atnahza, zitti ka naudas kalpi, zitti ka puhneeki, wehl zitti meschds jaunahs mahjas fewim cetaisdami, par kam pehz 6 brihwagaddeem teem jamakfa rente. Ta schè leela Luttera draudse zehlahs un wehl augtin aug; taggad dauds wairs netruhks no 1000 dwehselehm. Warr gan fazzibt, fa teem gruhtu jayuhlejahs, jo tee gaddi irr knappi; zitti atkal dewahs atpakkal us wezzu dsimteni; zitti gahja tahlahf labbaku laimi meklete; no tahs leelatahs dollas jafakfa, fa tee irr ruhpiigi, meerigi un gohdigi strahdneeki. Bet kad teem laudihm te fwehcha semme daschlahrt peetruhka laizigas pahrtifchanas, tad wiswairahf teem bij truhkums pee dwehseles barribas, jafakfa: tihri bads. To eewehrojis Peeninu dsimtskungs teem us Deewa kalposchana nowehleja sapulzetees fawas muischas wisleelaka istaba. No ta laika es eefahzu tur aishbraukt weenreis par mehnesi fawu gannamu pulzihu gannihf un meeloht ar Deewa wahrdeem un sakramenteem. Pehz manna padohma draudse nu eezehla draudses wehrminderus, no kam weens, kas labbaki irr skohlohts, Deewa wahrduus lassa un tuklahf apgahda draudses dfeedaschanu un behrnu mahzifchana. Ap Leeldeenahm es tad tohs behrnus, kas par seemu skohla irr gahjuschi, fa-azijnaju un 2 neddelas wehl gruntigaki tohs apstiprinaju eeksch Deewa wahrdu sapraschanas libdi eefwehtifchana, un zerreju, fa stary winneem mas tahdu atrassees, kas to nesinnatu, kas kristigam zilwekam irr jatizz un jadarra, fa lai paleek par fwehtu. Arri par kappeem effam puhlejuschees, jo fwehchas weetas peedshwotajeem ta ka weztehwam Abraamam wispirmahf par to jagahda, fa tee faweem mirroneem fataisa duffeschanas weetas (fl. 1. Mobs. gr. 23. nod.). Peeninu dsimtskungs dewa semmi, draudse sametta naudu preeksch fehtas un swanna. Pehz 3 gaddeem ta weeta Peeninu-muischa jau bij palikkuse par masu; gan dohmajahm un runnajahm par basnigas buhweschanu, us fo Peeninu kungs arri apfohlijahs doht semmes weetu, bet kad mums tik mas spehka bij pee rohlas, tad Deews zittadi gahdaja par fawu draudsi. Preiku muischa wezzajs dsimtskungs, grafs Borch ar leelu naudu bij usbuhwejis jaunu staltu pilli ar augsteem tohrneem, bet wirnam ta muischa bij jayahrdohd. Jaunajs dsimtskungs, fohti baggats Wahzsemmes kaufmannis, jaunà pilli eegahjis, draudses luhgichana paliksidams wezza pilli, bes eedshwotajeem palikkuschà, leelu ehdamu sablu draudsei nowehleja par Deewa kalposchana weetu, to wehl ar masu altari,

kanzeli un basnizās krešļleem ispuščlojis. Sabla jau no wezzeem laikeem irr ismahleta ar bruuneneeku ribkeem, kas labbi simejāhs us teem Deewa eerohtscheem, ko Pahwils kristigeem laudihm isflawe Gwes. gr. 6. nod. Sēhi gadda trefchā leeldeenas fwehtku deenā es to draudsi eeweddu jaunā jaukā weetinā, to pasubbinadams us pateizibu, tapeh; ka tas putns weenu nammu bij atraddis (84. Dahw. ds.). Ohtrā deenā atkal usnehmū fawu darbu ar jaunekleem (7 meitas un 9 puischi), kas tannū paschā nammā zittōs kambardōs bij atradduschi apmeschanahs weetinas; un wezzajs nams, kam lihds schim Rattoku eedshiwotaji ween bij hijuschī, nu zauru deenu no rihta lihds wakkaram atskanneja no jauneklu jaukahm Ewangelisfahm dseefmahm, tā ka to klaufoht bij ko prezatees!

Schinnē gaddā wehl zittā weetā, semm Kollupes muischas, Latweeschī — lihds 100 dwehseles — irr apmettuschees, tur jaunās mahjas eetaisht. Tee tāpat kā Peeninōs irr eesahkuschī ar kappu eetaisfchanu; us Milleleem pee winneem nobraukfchu, teem tohs kappus eefwehtit un tahs dwehseles ar fw. meelastu meeloht. Kad nu teem par tahsi irr pee Deewa wahrdeem nobraukt waj us Preileem waj us Dinaburgu, kas abbi lihds 30 werstehm no winnu mahjahm, tad kaut kahdā wihsē buhs jamekle, ir scheem kahdu weetinu apgahdaht, kur Deewa wahrds turrehs.

Paschā Dinaburgā arri irr deewegan Latweeschū, saldati krepostā un ammatneeki un usraugi pee eisenbahnes; bet no teem retti kahdus dabu redseht basnizā, nesinnu, waj dernefts un ammats teem nelauj, waj firdis teem us pasaulēs leetahm demuschahs, un Deewa wahrds wairs nelahro? Baldeews Deewam arri winnu starpā buhs tahdi, kas Baalam zellus nau wis lohziuschī!

R. Grüner,
Dinaburgas mahzitajs.

Bulle.

Weens Enlanteetis, Bulle wahrdā, grahmatu lizis drukkahht, kur apraksta, kā daschadas tautas auguschas un pee smalkakas buhschanas tikuschas. No schihs grahmataš gan dauds ko warr mahzitees. Tomehr wiina mahzibas, spreedumi un iskaidroschanas dauds reis ar Deewa wahrdeem kohpā nesa-riet. Par prohwi es tē preefchā zefschu lassitajeem, ko winsch teiz par schehlastibu pret nabageem, ihpachi, kapeh; nabagus buhschoht schehloht. (2. dalka, 425. lappa.)

„Skaidra un ristiga apdohmaschana mahza, ka nabageem palihdseht nau pareisi, tadeht ka zaur palihdsefchanu nabadsiba wairojahs, tadeht ka palihdsetee paleek par nebehneekem (sorglos). Bet tomehr tē jaleek wehrā, ka zilweku firdis irr lihdszeetigas. Rahdam tad irr lihdszeetiga firds, tahdam padohms jadohd, lai schehlo nabagus. Jo ja to nedarrihs, ta' ta fshahde, ko winsch zaur to patē sewim, fawai lihdszeetigai dabbai padarrihs, buhs leelata

ne kā ta fshahde, ko zaur dohshchanu un schehlofchanu zilweku beedribai padarrihs.“

Tad tahda irr Bulles tizziba, ka katram zilwekam fawš pascha labbums wispirmaht wehrā janemm un peh; ta jadsennahs, kaut arri zitteem zaur to fshahde tiktu. Ka Deewa wahrdu mahziba schai mahzibai irr par prettekli, to katrs lassitajs sinn. Ja teescham tas zitteem buhtu par fshahdi, ka winnus schehlojam, ta' mehs ne par ko zittu nedrihsktetu schehloht, kaut arri mums zaur to firds lubstu.

Bet sinams, mehs to nemas netizgam, ka zaur prahligu dohshchanu fshahdi darram, bet turpretti labbumu ween, tā zitteem kā paschi sewim.

Swehtas druskas.

31.

(Sohgu gr. 7, 4—7.)

Schis notifkums irr weena skaiti spihdedama preefchisime preefch tahm zihnifchanahm, ar kam Kristus draudsei jazihnahs. Tee ihstee Deewa zihnitaji fawu spehku nemelle wis skaitā. Tee ihstee Deewa zihnitaji puštizigohs, remdentizzigohs, kuhtrōhs, bailigohs fawās rindās ne-usnemm, kaut arri winnu paschu skaitlis buhtu jo mas.

Meera laikōs Deewa behrni mihlestibas deht no launeem neschkireahs. Bet kad slaktinsch zellahs ta Kunga un Wiina gohda deht, tad ja-atkrattahs no wisseem, kas nederr pee Deewa karrapulka. Tad tahdus newarr wis bruhkeht, kas labprahht mihlo pamasihstinam un pilnigi pee-ehstees un peedsertees. Tad tahdi ween derrigi, kas ar mehli uhdeni laks it kā funs lohht. Wihs, kas zellōs ismettifees dserdams, tiks atmefts. Ar zitteem wahrdeem falkoht: Pee Deewa walstibas kareem til ween tahdi zihnitaji derrigi, kam tas zihnifchanahs mehrtis weenumehr stahw preefch azzihm, un kas par laizigahm leetahm un wajadstibahm mas ween behdadami isteeppjahs peh; to weenu leetu, kas irr wajadstiga, it kā Gideāna 300 karrotaji ar to jau bij pilnā meerā, ka mehles winneem masdauds tikla apflazzinatas, tadeht ka zaur ilgu dserfchanu negribbeja liktees uskawetees pee eenaidneeku pahwarrefchanas.

Peterburgas Jesus draudse

d sim mu fchi: Nikolai Jisht; Anne Kattrihne Schulz.
us f aukti: Kristof Dfche atraitn. no Sarlannuifchas Kurs, un Kattrihne Semmesarejs no Dundagas; Jehlads Kirshlein, atraitn. no Bahres m. Kurs, un Kattrihne Schreitmann, atraitn.; Jahn Kirshlein, atraitn. no Lubbes m. Kurs, un Lawihs Sonnenberg no Reel-Sattiles Kurs.; Ditto Gwers, atl. saldats no Mehdol m. Wids, un Grina Bofchuina atraitne; Jahn Behtmann no Puhnu m. Kurs., atr. un Bille Neifant, atraitne; Jannis Storch, atl. unteroffiz. no Witebstes gubernijas un Marja Bredsi no Mufnes Wids.
ai im t g u fchi: Andrejs Jegorow, sald. 22 g. w.; Pauline Vinde, 3 mehn. w.; Kahlis Pretneek 6 g. w.; Andrejs Dohber sald. 23 g. w.; Maritza Gull sald. 24 g. w.; Kristine Elisabeth Ehrmann 5½ g. w.; M. Sommer sald. 24 g. w.; Terchē Marja Ehrmann 3½ g. w.

Latw. awischu apgahdatajs: Gotthard Bierhuff.

No zenfures atwehlehts, Jelgawā, 5. Septembri 1868. Nr. 92.

Drukkahhts pee J. W. Steffenhagen un depla.